

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21Co/146/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113215079
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandrává
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8113215079.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandrávej a členov senátu JUDr. Petra Straku a JUDr. Michala Boroňa v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Debt Finance AG, so sídlom Alpenstrasse 2, CH-6300 Zug, Švajčiarsko, IČO: CHE-100.023.266, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Karadžičova 8, Bratislava p r o t i žalovanému: N. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX V., U. XXX/X, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného Združením na ochranu občana spotrebiteľa HOOS so sídlom 080 01 Prešov, Námestie legionárov 5, zastúpeného JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom so sídlom Stropkov, Nám. SNP 7, o zaplatenie 669,19 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 8C/261/2013-73 zo dňa 09.04.2014 takto jednohlasne

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e sa rozsudok.

II. Žalobca je p o v i n n ý zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 71,39 Eur na účet jeho právneho zástupcu v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „prvostupňový súd“) žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Žalobcu zaviazal zaplatiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného vo výške 213,61 Eur na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Ambróza Motyku v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že skutkovo mal za preukázané, že medzi predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá zmluva o vydaní a používaní kreditných kariet, na základe ktorej bol oprávnený žalovaný čerpať kartou peňažné prostriedky do výšky úverového rámca 663,80 Eur. Žalovaný mal debetný zostatok a právny predchodca žalobcu vypovedal zmluvu 22.06.2009.

Vedľajší účastník na strane žalovaného v priebehu súdneho konania vzniesol námietku premlčania voči uplatnenej pohľadávke.

Prvostupňový súd námietku posúdil ako dôvodnú.

Trojročná premlčacia doba podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, ktorý je potrebné na daný právny vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy aplikovať uplynula, k výpovedi zmluvy došlo k 20.06.2009. Žaloba bola žalobcom podaná na súde dňa 22.05.2013. Súd je teda toho názoru, že nárok žalobcu je voči žalovanému je premlčaný, keďže žaloba bola na súde podaná až po uplynutí trojročnej premlčacej doby.

Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, súd považoval za potrebné aplikovať Občiansky zákonník, keďže ide o vzťah spotrebiteľský.

Poukázal na ustanovenia § 52 ods. 2, 3 § 53 ods. 1, 3 § 53 ods. 5, § 565, § 100, § 101 občianskeho zákonníka, § 497, 504, § 506 Obchodného zákonníka.

Vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi uviedol, že postoj žalovaného nemohol vyhodnotiť ako prejav vôle, ktorým by dával najavo, že vedľajší účastník vystupuje výslovne proti jeho vôli.

Súd o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Žalovaný, ktorý bol vo veci plne úspešný si neuplatnil trovy konania a zo spisu nevyplývajú preukázateľne žiadne trovy konania. Na základe uvedeného mu súd náhradu trov nepriznal.

Súd priznal náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného, za 3 úkony právnej služby, režijný paušál, spolu vo výške 213,61 Eur.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na nové konanie alebo zmenil a žalobe vyhovel.

V odvolaní uviedol, že súd nepostupoval správne, ak platobný rozkaz zrušil v celom rozsahu z dôvodu podaného odporu vedľajším účastníkom na strane žalovaného, ktorý nie je aktívne legitimovaným subjektom na podanie odporu. Preto mal prvostupňový súd odpor vedľajším účastníkom odmietnuť ako podaný neoprávnenou osobou. Poukázal na právny záver vyplývajúci z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/207/2011 zo dňa 10. 10. 2012.

Ďalšie pochybenie prvostupňového súdu odvolateľ vidí v aplikácii predpisov občianskeho práva upravujúcich plynutie premlčania na úverovú zmluvu uzavretú v zmysle § 497 a následne Obchodného zákonníka v spojení s ustanoveniami zákona číslo 285/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Poukázal na to, že medzi predchodcom žalobcu a žalovaným bola dňa 03. 09. 2008 uzavretá zmluva o úvere so spôsobom čerpania peňažných prostriedkov formou kreditnej karty podľa ustanovení Obchodného zákonníka v spojení so zákonom číslo 285/2001 Z.z. O spotrebiteľských úveroch. Poukazuje na ustanovenie § 261 ods. 3 písm. d) zákona číslo 513/1991 Z.z. a teda ide o typický bankový vzťah - úver poskytnutý formou čerpania peňažných prostriedkov kreditnou kartou. Mal za to že záväzkový vzťah vyplývajúci zo zmluvy o úvere uzavretej dňa 3. 9. 2008 mal charakter absolútneho obchodu to znamená, že vždy podlieha režimu Obchodného zákonníka. Zmluva nevznikla reálnym odovzdaním vecí, ale vznikla už dohodou zmluvných strán o jej obsahu z, ktorého vyplýval platný záväzok žalobcu poskytnúť v prospech žalovaného finančné plnenie a zároveň záväzok žalovaného takto poskytnuté plnenie navýšené o úrok splácať v dohodnutých splátkach. .

Zákon číslo 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch je pritom lex specialis vo vzťahu k obchodnému zákonníku. Obchodný zákonník sa preto vzťahuje na tie práva a povinnosti, ktoré zákon o spotrebiteľských úveroch osobitne neupravuje .

V odvolaní ďalej uviedol, že právny vzťah založený úverovou zmluvou ako absolútnym obchodom nie dôvodom na použitie ustanovení občianskeho práva o premlčaní ani v prípade, ak jedna zo zmluvných strán je spotrebiteľ. Poukázal na to, že nárok žalobcu v čase začatia konania pri správnej aplikácii predpisov obchodného práva nie je premlčaný.

Vedľajší účastník podal písomné vyjadrenie k odvolaniu žalobcu. Navrhol, aby odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania.

Vo vyjadrení ďalej uviedol, že teória absolútneho obchodu, na ktorú poukazuje žalobca pri posudzovaní úverových vzťahov musí ustúpiť špeciálnej záväznej spotrebiteľskej právnej úprave, ktorá má svoj

základ v Smernici rady 93/13 EHS. Právny problém prednostného použitia civilného kódexu pred obchodným je riešený aj v judikatúre slovenských súdov. Na podporu uvedenej argumentácie poukázal na ostatnú novelu Občianskeho zákonníka s účinnosťou od 13. 06. 2004 a to § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, poslednú vetu, podľa ktorej na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Ďalej uviedol, že žalovaný v písomnom podaní zo dňa 21. 02. 2014 súhlasil so vstupom a pôsobením vedľajšieho účastníka v konaní a pripojil sa k právnej argumentácii vedľajšieho účastníka.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok z dôvodov uvedených v odvolaní, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O.s.p. bez nariadenia pojednávania (§ 214 O.s.p.) a potom ako bolo oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku vyvesené na úradnej tabuli súdu a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Odvolateľ tvrdí, že napadnutý rozsudok prvostupňového súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právny posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Podľa právneho názoru odvolacieho súdu prvostupňový súd na zistený skutkový stav použil správny právny predpis, ktorý aj správne interpretoval, pričom zo skutkových záverov vyvodil správne právne závery. Odvolací súd v podrobnostiach poukazuje na vecne správne právne závery prvostupňového súdu a len na ich doplnenie dodáva nasledovné.

Uplatnený nárok žalobcu vyvodzuje zo zmluvy o vydaní a používaní medzinárodnej kreditnej karty uzavretej medzi predchodcom žalobcu a žalovaným dňa 12.08.2008. Medzi účastníkmi nie je sporné, že zmluva má charakter zmluvy spotrebiteľskej.

Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že vzhľadom na to, že ide o vzťah spotrebiteľský, aplikujú sa naň ustanovenia o premlčaní upravené v Občianskom zákonníku aj napriek tomu, že zmluva o úvere so spôsobom čerpania peňažných prostriedkov formou kreditnej karty je podľa ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka tzv. „absolútnym obchodom“ v zmysle Obchodného zákonníka.

Nemali by byť žiadne pochybnosti a žalobca to nepopiera, že spor vznikol zo zmluvy uzavretej medzi obchodníkom pri výkone jeho obchodnej činnosti (poskytovanie úverov) a spotrebiteľom jeho úverovej služby, že ide o spotrebiteľskú zmluvu (B2C Business to Consumer) a že sporný vzťah sa má posúdiť vo svetle cieľov smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách („smernica“). Postúpením pohľadávky sa povaha predmetnej právnej veci ako spotrebiteľskej nezmenila.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „O.z.“), účinného v čase uzavretia zmluvy zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Niet žiadneho dôvodu, aby na predmetnú právnu vec spotrebiteľskej povahy nemala dopadať právna ochrana vyplývajúca z ust. §54 O.z. Odvolací súd považuje spotrebiteľské zmluvy vzhľadom na vzťah medzi podnikateľom a nepodnikateľom (B2C, biznismen to consumer) a so zreteľom na nepodnikateľský účel zmluvy za typické občianskoprávne vzťahy.

Zákonná úprava týkajúca sa ochrany spotrebiteľa, ktorá dopadá na predmetnú vec vychádza z princípu zákazu zhoršenia právneho postavenia spotrebiteľa podľa zmluvy oproti právnomu postaveniu vyplývajúcejmu s ustanovení Občianskeho zákonníka (§ 54 ods. 1 O.z.).

Žalobca poukazuje na ustanovenie §497 a § 261 ods. 3 Obchodného zákonníka - zákona č. 513/1991 Zb., z ktorého odvodzuje použitie ustanovení o premlčaní nie podľa občianskeho práva ale podľa obchodného práva. Zdôrazňuje, že zmluva o úvere patrí medzi absolútne obchody ktoré sa spravujú obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníka záväzkového vzťahu. Odvolací súd nijako nepopiera argumenty, že úver je absolútnym obchodom a že na úver dopadá časť Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov úverovej zmluvy. Predmetná vec je však o spotrebiteľskej zmluve, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou (zákon č. 258/2001 Z.z.) a ustanoveniami Občianskeho zákonníka.

Použitie nevýhodnejšieho podnikateľského práva a nie občianskeho práva na spotrebiteľský právny vzťah vrátane premlčania predstavuje zhoršenie postavenia spotrebiteľa. Odvolací súd preto odmieta názor žalobcu, podľa ktorého na predmetnú spotrebiteľskú vec nedopadá právna úprava občianskeho práva ale obchodného práva.

Popretím úveru ako absolútneho obchodu sa nemôže rozumieť stav, ak súd aplikuje ustanovenie § 54 ods. 1 O.z., ktoré má svoj obsah a ktorým zákonodarca sledoval dôležitý cieľ v spotrebiteľských zmluvách bez ohľadu na typ zmluvy, teda aj v prípade absolútnych obchodov (absolútne obchody sú vzťahy regulované Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy). Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 O.z. boli vylúčené niektoré typy spotrebiteľských zmlúv. Teda ustanovenie reguluje aj absolútne obchody.

Ustanovenie § 54 ods. 1 O.z. je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy. Odvolací súd sa domnieva, že ak by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 O.z. mali byť vyňaté niektoré typy spotrebiteľských zmlúv, zákonodarca by to explicitne upravil.

Bez pochyb ustanovenie § 54 ods.1 O.z. je nekauzistické ustanovenie zákona („...ani inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie“) sledujúce inter alia vylúčenie dopadu nepriaznivejšieho právneho následku na spotrebiteľa oproti následku, ktorý konkurenčne dopadá na spotrebiteľa podľa „tohto“ zákona.

Odvolací súd pripomína judikatúru súdneho dvora, podľa ktorej je spotrebiteľ pri uzatváraní zmluvy v nevýhodnejšom postavení tak z dôvodu sťaženej vyjednávacej pozície ako aj z dôvodu informovanosti (C-240/98 až C-244/98 Océano grupo editoriale, C.Mostaza Claro,C-76/10 POHOTOVOSTĚ a iné).

Predmetná vec sa týka práva Európskej únie (smernica Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách; ďalej „smernica“). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je pomerne náročné na dodávateľov a významne chráni spotrebiteľov. Treba však povedať, že ak sa neberie do úvahy výber programu a podpis, tak spotrebiteľ takmer žiadnym spôsobom neparticipuje na koncipovaní zmluvy. Preto sa dá plne pochopiť pomerne silná ochrana spotrebiteľov, ktoré je zakotvená v ustanovení § 54ods. 1 OZ. Faktická nerovnosť medzi dodávateľom a spotrebiteľom pri vzájomnej kontraktácii je zjavná a viaceré rozhodnutia súdneho dvora na to poukazujú (napr. rozsudok C-168/05 Mostaza Claro, bod 25, 26, 27).

Odvolací súd nemá pochybnosti o súlade ustanovenia § 54 ods. 1 O.z. s právom Európskej únie, ktoré umožňuje členským štátom prijať na ochranu spotrebiteľov aj prísnejšie ustanovenia, než aké odporúča smernica Rady 93/13 /EHS (čl. 8 smernice).

Odvolací súd už v minulosti použil na účely posúdenia nárokov vyplývajúcich zo zmluvy v úverovom právnom vzťahu právnú úpravu obsiahnutú v Občianskom zákonníku (porov. rozsudky vo veciach sp. zn. 6Co/81/2012, 6Co/113/2010, 6Co/218/2012, 6Co/224/2012, 20Co/35/2011). Niektoré rozsudky pritom boli podrobené kontrole ústavnosti. Ústavný súd takýto postup neoznačil za ústavne nekonformný (napr. vec I. ÚS 402/2013) a pritom išlo o zásadnú právnú otázku s dopadom na výsledok súdneho sporu (dualistická právna úprava odstúpenia a premlčania).

V súvislosti s namietaným posúdením otázky premlčania odvolací súd poukazuje na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, v zmysle ktorej cit: „Podľa ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ktoré nadobudlo účinnosť 1. mája 2014) orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku

predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom od 1. mája 2014) ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

V nadväznosti na citáciu vyššie uvedených ustanovení najvyšší súd poukazuje na základný zmysel a účel dovolania a mimoriadneho dovolania, ktorým je dosiahnuť preskúmanie právoplatného rozhodnutia vtedy, keď to zákon umožňuje, a v prípade, že v procese jeho preskúmania sa zistia zákonom stanovené dôvody pre zrušenie napadnutého rozhodnutia, dosiahnuť tiež zrušenie rozhodnutia, proti ktorému bol podaný tento mimoriadny opravný prostriedok (§ 243b ods. 2 O.s.p., resp. § 243b ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.).

Zrušenie rozhodnutia napadnutého dovolaním alebo mimoriadnym dovolaním nesmie byť však nikdy samoučelné a vždy musí viesť k vytvoreniu stavu, v ktorom bude možné odstrániť nesprávnosť procesného alebo hmotnoprávneho charakteru, ktorá bola dôvodom pre kasačné rozhodnutie najvyššieho súdu a nahradiť zrušené (nesprávne, nezákonné) rozhodnutie novým, zodpovedajúcim zákonu. Pokiaľ je však už pri preskúmaní napadnutého rozhodnutia zrejme, že (napríklad v dôsledku zmeny v právnom poriadku, ku ktorej medzičasom došlo) bude súd, ktorému sa vec po zrušení jeho rozhodnutia má vrátiť na ďalšie konanie, musieť rozhodnúť rovnako ako v zrušovanom rozhodnutí, lebo iné rozhodnutie mu platný právny stav ani neumožní (t.j. ak súd po vrátení veci nebude môcť postupovať alebo rozhodnúť inak, ako pred zrušením jeho rozhodnutia), nemá kasačné rozhodnutie najvyššieho súdu opodstatnenie.

V preskúvanom prípade je - aj bez vyriešenia otázky, či je opodstatnená námietka generálneho prokurátora o tom, že premlčanie práva malo byť posudzované podľa ustanovení Obchodného (a nie Občianskeho) zákonníka - zrejme, že ak by najvyšší súd zrušil mimoriadnym dovolaním napadnuté rozsudky a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, musel by prvostupňový súd vziať na zreteľ § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, pričom by ako „orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy“ bol povinný prihliadnúť na zákonný dôvod, ktorý bráni priznať plnenie požadované žalobou. Mal by tiež zohľadniť § 52 ods. 2 vetu tretiu Občianskeho zákonníka, podľa ktorého všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Obe tieto ustanovenia nadobudli účinnosť 1. mája 2014 a právne predpisy, ktorých súčasťou sú, nemajú prechodné ustanovenia. To znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom.

Z vyššie citovaných ustanovení vyplýva, že v prípade zrušenia rozsudkov napadnutých mimoriadnym dovolaním by súd prvého stupňa (opäť) posudzoval plynutie premlčacej doby podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, v dôsledku čoho by rozhodol tak, ako v rozsudku, ktoré generálny prokurátor navrhuje zrušiť“ (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 21. apríla 2015, sp. zn. 3MCdo 14/2014).

Odvolací súd poznamenáva, že aj právna úprava v Občianskom zákonníku dopadá na obidve strany v súlade s princípom rovnosti, no je citlivejšia, zohľadňuje aspekt informovanosti spotrebiteľa, explicitne priznáva rovnaké práva aj ručiteľovi, garantuje efektívnejšie uplatnenie práva pri plynutí času pri zlom úmysle veriteľa a pod. Nemožno prehliadnúť pritom fakt, že sú to predovšetkým dodávateľia, ktorí uplatňujú veci na súde. Spory vyvolané spotrebiteľmi sú len veľmi zriedkavé, a preto argument o obchodnom práve a rovnosti „pre všetkých“ je objektívne značne relativizovaný.

Vo vzťahu k námietke odvolateľa, že namieta aktívnu legitimáciu vedľajšieho účastníka na podanie odporu a tak postup prvostupňového súdu pri zrušení platobného rozkazu, odvolací súd udáva. Prvostupňový súd vo veci vydal platobný rozkaz. Platobný rozkaz bol vydaný dňa 27.09.2013. Platobný rozkaz bol doručený navrhovateľovi dňa 11.10.2013 a odporcovi 10.10.2013

Skôr než sa platobný rozkaz stal právoplatným, skôr než vydal súd platobný rozkaz do konania dňa 20.06.2013 vstúpilo Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, ako vedľajší účastník na strane odporcu podľa § 93 ods. 2 O. s. p. Platobný rozkaz bol vedľajšiemu účastníkovi doručený dňa 11.10.2013. Proti platobnému rozkazu v zákonom stanovenej lehote podal vedľajší účastník dňa 17.10.2013 kvalifikovaný odpor namietajúc premlčanie, nekalé obchodné praktiky.

Podľa § 93 ods. 2 O. s. p. ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Podľa § 93 ods. 3 O. s. p. do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh.

Podľa § 93 ods. 4 O. s. p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti, ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Podľa § 174 ods. 2 O.s.p. ak čo len jeden z odporcov podá včas odpor s odôvodnením vo veci samej, zrušuje sa tým platobný rozkaz v plnom rozsahu a súd nariadi pojednávanie. To neplatí, ak sa platobný rozkaz týka niekoľkých účastníkov, z ktorých každý koná sám za seba (§ 91 ods. 1). Opravným prostriedkom len proti výroku o trovách konania je odvolanie, o ktorom bez pojednávania rozhodne súd, ktorý vydal platobný rozkaz.

Podstatou účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcov je snaha všetkými dostupnými procesnými prostriedkami pomôcť tejto strane, na ktorej v konaní vystupuje, k výhre v spore a má rovnaké procesné práva a povinnosti, ako hlavný účastník konania, teda môže podávať opravné prostriedky. Táto procesná legitímácia na podanie odvolania a dovolania je však obmedzená účastníkom, na strane ktorého vystupuje. Oprávnenie podať odvolanie prináleží vedľajšiemu účastníkovi iba vtedy, ak toto oprávnenie má aj účastník, na stranu ktorého sa pripojil.

V prípade, že tento účastník nemá procesnú legitímáciu na podanie odvolania, nemôže ju mať ani vedľajší účastník. V opačnom prípade by sa vedľajšiemu účastníkovi priznalo viac procesných práv, než má účastník, na ktorého strane vystupuje. Vedľajší účastník môže podať odvolanie aj vtedy, ak odvolanie podal účastník. Ak podá odvolanie len vedľajší účastník, môže ho podať len v tom prípade, ak hlavný účastník s takýmto úkonom vyjadrí súhlas (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 10/2013). Uvedené je možné v plnom rozsahu aplikovať i čo sa týka podania odporu proti platobnému rozkazu (arg. ust. § 93 ods. 4 O.s.p. v spojení s ust. § 174 ods. 2 O.s.p.)

Ak by išlo o neinformovaného spotrebiteľa, súd v takýchto prípadoch zohľadní úkon vedľajšieho účastníka, aj keď odporuje úkonu spotrebiteľa, ale je v jeho záujme (§ 93 ods. 4 O.s.p.). Je neakceptovateľné (porov. uznesenie Súdneho dvora Európskej únie C-76/10 POHOTOVOST', bod 50), aby súd bol nástrojom na priznávanie plnení z neprijateľných zmluvných podmienok (príp. na základe nekalých obchodných praktík) voči neinformovaným spotrebiteľom (porov. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C 429/05, bod 61 „V bode 26 už citovaného rozsudku Océano Grupo Editorial a Salvat Editores Súdny dvor rozhodol, že účel článku 6 smernice 93/13, ktorý členským štátom ukladá zabezpečiť, aby nekalé podmienky neboli pre spotrebiteľa záväzné, nemožno dosiahnuť, ak je na spotrebiteľovi, aby sám poukázal na nekalý charakter týchto podmienok. V sporoch, ktorých hodnota je často obmedzená, môžu náklady na služby advokáta prevyšovať záujem, ktorý je predmetom sporu, čo môže spotrebiteľa odradiť od toho, aby sa proti uplatneniu nekalých podmienok bránil. Ak je pravdou, že v mnohých členských štátoch procesné pravidlá jednotlivcom umožňujú, aby sa obhajovali v takých sporoch sami, existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že najmä z dôvodu svojej nevedomosti spotrebiteľ na nekalý charakter jemu predložených podmienok nepoukáže. Z toho vyplýva, že účinnú ochranu spotrebiteľa možno dosiahnuť, len ak sa vnútroštátnemu súdu prizná možnosť posúdiť uvedené podmienky bez návrhu“).

S poukazom na čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS, ktoré predstavuje kogentné pravidlo európskeho práva, podľa ktorého súd nemá aplikovať a prihladiť na také procesné pravidlo vnútroštátneho práva,

ktoré vo svojich účinkoch bráni naplneniu myšlienky a zmyslu ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami v zmysle cieľov Smernice Rady 93/13/EHS. Je treba ustanovenie § 93 ods. 4 O.s.p. vykladať tak, že ak vedľajší účastník vstúpil do konania do právoplatného skončenia veci, je treba mu rozhodnutie doručiť a umožniť mu podať opravný prostriedok, ak sa takýmto opravným prostriedkom dá zabrániť porušeniu čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS o neprijateľných zmluvných podmienkach.

Občiansky súdny poriadok vôbec nebráni vedľajšiemu účastníkovi podať opravný prostriedok do právoplatného skončenia konania. Prioritu musí mať verejný záujem na zbavení spotrebiteľa účinkov neprijateľnej zmluvnej podmienky v rovine pravidiel verejného poriadku (uznesenie C-76/10, bod 50).

Súd je povinný vykladať aplikovať ustanovenie § 93 ods. 4 O.s.p. umožňujúce vedľajšiemu účastníkovi konať samému za seba tak, aby sa nezmarila možnosť vedľajšieho účastníka zbaviť spotrebiteľa plnenia z neprijateľnej zmluvnej podmienky (nekalej obchodnej praktiky), ak konanie ešte nie je právoplatne skončené.

Z dôvodu, že uplatnený nárok žalobcu je premlčaný, rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby je tak vecne správny.

Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok ako vecne správny (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.) vrátane správneho výroku o trovách konania.

Žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný a tomu zodpovedá i výrok o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p.).

V odvolacom konaní bol úspešný vedľajší účastník na strane žalovaného, ktorý ma právo na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalobcovi. Trovy odvolacieho konania vedľajšieho účastníka pozostávajú z trov právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby (vyjadrenie k odvolaniu vo veci samej) podľa § 13a ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb ďalej len „vyhlášky“), teda 51,45 Eur pri tarifnej hodnote veci 669,19 Eur. Žalobca je preto povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy odvolacieho konania spolu vo výške 71,39 Eur /odmena vo výške 51,45 Eur + 8,04 Eur režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky) + 11,89 Eur DPH (§ 18 ods. 3 vyhlášky)/ tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.